

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2520

Vragen van het lid **Van Kooten-Arissen** (PvdD) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *het bericht dat Limburg heeft besloten wasberen te gaan schieten* (ingezonden 3 april 2019).

Antwoord van Minister **Schouten** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 1 mei 2019)

Vraag 1

Kent u het bericht «Provincie Limburg gaat wasberen afschieten» en het opiniestuk «Wasbeer vogelvrij in Limburg»?^{1 2}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wist u dat inmiddels ongeveer 16.000 mensen in een petitie hun zorgen hebben geuit over het afschot van wasberen in Limburg en de teller nog loopt?³

Herinnert u zich uw antwoorden op eerdere Kamervragen over de plannen om wasberen te gaan schieten in Limburg?⁴

Antwoord 2

Ja, beide zaken zijn mij bekend.

Vraag 3

Wist u dat in Duitsland, waar miljoenen wasberen in het wild voorkomen, jarenlang geprobeerd is de wasbeer uit te roeien zonder succes, en dat wasberen daar momenteel een geaccepteerde inheemse soort zijn?⁵

¹ <https://nos.nl/artikel/2277790-provincie-limburg-gaat-wasberen-afschieten.html>;

<https://nos.nl/artikel/2278179-provincie-limburg-houdt-vast-aan-afschieten-wasberen.html>

² <https://www.aap.nl/news/blog-wasbeer-vogelvrij-limburg>

³ <https://nos.nl/artikel/2278625-16-000-mensen-tekenen-petitie-tegen-afschieten-limburgse-wasberen.html>

⁴ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 950

⁵ Alterra, Wasberen in Nederland, 2008. In opdracht van het Ministerie van LNV.

<https://www.wur.nl/nl/Publicatie-details.htm?publicationId=publication-way-333638323633>

Antwoord 3

U verwijst in uw vraag naar een rapport van Alterra⁶. In Duitsland worden nog steeds wasberen geschoten. De wasbeer wordt in Duitsland – net als in Nederland – op grond van de EU-Verordening voor invasieve uitheemse soorten behandeld als een invasieve uitheemse soort, waarvan de wilde populatie zoveel mogelijk wordt ingedamd. Duitsland is ook verplicht om op grond van artikel 19 van de Verordening Invasieve Uitheemse Soorten verspreiding van de wasbeer naar andere Europese landen tegen te gaan.

Vraag 4

Erkent u dat de provincie Limburg slechts een «inventarisatieonderzoek» heeft laten doen en dat op basis daarvan alleen een inschatting kon worden gemaakt van het aantal dieren?

Antwoord 4

Nadat duidelijk werd dat er sprake was van voortplanting van wasberen heeft de provincie Limburg het initiatief genomen om de populatie in kaart te brengen en een schatting van de populatieomvang te maken. Hiervoor is gebruik gemaakt van publiek meldingen en er is een veldstudie uitgevoerd met cameravallen. Hiermee is de situatie voldoende inzichtelijk.

Vraag 5

Erkent u dat die inschatting varieert van slechts «eenlingen» tot 50 of 100 dieren?

Antwoord 5

De inschatting van de provincie Limburg is dat er sprake is van een populatie van 50 tot 100 dieren in twee kerngebieden en dat er daarnaast nog sprake is van eenlingen op andere locaties in de provincie.

Vraag 6

Klopt het dat de provincie Limburg niet weet of het gaat om enkele wasberen afkomstig uit de huiselijke sfeer of dat het gaat om migrerende dieren vanuit Duitsland?

Antwoord 6

De herkomst van de dieren in Limburg is onduidelijk. De Limburgse populatie staat op dit moment op zichzelf. Mogelijk is deze ontstaan door lokale ontsnappingen. De populatie in Duitsland en Wallonië heeft de Nederlandse grens nog niet bereikt. Wel kunnen zwerende dieren uit deze populaties in Nederland terecht zijn gekomen.

Vraag 7

Wist u dat wetenschappers tot de conclusie komen dat gerichte uitroeicampagnes niet werken?⁷

Antwoord 7

Het rapport van Alterra, waar naar u verwijst, geeft aan dat in het algemeen het lokaal uitsterven van diersoorten zelden het resultaat van een gerichte uitroeicampagne is. Wanneer er vroegtijdig en gericht wordt ingegrepen is het verwijderen van een populatie van zoogdieren wel mogelijk. Een voorbeeld hiervan is het verwijderen van de populatie Pallas» eekhoorns, ook in de provincie Limburg.

Vraag 8

Wist u bovendien dat dezelfde wetenschappers hun zorgen uiten over het feit dat lokale bestrijding ervoor zorgt dat «de voorplanting minder door dichtheidsafhankelijke factoren geremd wordt» en «er altijd sprake zal blijven van instroom uit Duitsland»?⁸

⁶ Alterra, Wasberen in Nederland, 2008, zie:

<https://www.wur.nl/nl/Publicatie-details.htm?publicationId=publication-way-333638323633>

⁷ Alterra, Wasberen in Nederland, 2008. In opdracht van het Ministerie van LNV.

<https://www.wur.nl/nl/Publicatie-details.htm?publicationId=publication-way-333638323633>

⁸ Alterra, Wasberen in Nederland, 2008. In opdracht van het Ministerie van LNV.

<https://www.wur.nl/nl/Publicatie-details.htm?publicationId=publication-way-333638323633>

Antwoord 8

Wasberen kunnen zeer hoge dichtheden bereiken. Het punt van hoge dichtheid als remmende voortplantingsfactor wordt daarom niet snel bereikt.

Vraag 9

Wist u dat wetenschappers daarom waarschuwen voor jaarlijks terugkerende kosten wanneer ingezet wordt op gerichte uitroeiing?⁹

Antwoord 9

Wanneer niet vroegtijdig wordt ingegrepen in de populatie, dan is te verwachten dat de kosten van maatregelen in de toekomst sterk zullen toenemen.

Vraag 10

Erkent u dat de provincie belastinggeld gaat verspillen aan een volgens wetenschappers ineffektieve methode? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 10

Zie het antwoord op vraag 9. Vroegtijdig ingrijpen kan juist hogere kosten (en dierenleed) in de toekomst voorkomen.

Vraag 11

Deelt u de mening dat het niet te rechtvaardigen is dat de provincie Limburg jaarlijks tonnen spendeert aan de jacht, maar diervriendelijke oplossingen voor de wasbeer te duur vindt, terwijl al opvangcapaciteit aangeboden was? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 11

De provincie Limburg geeft aan dat is gekozen voor een tweesporenbeleid, waarbij gericht kastvallen worden ingezet om dieren levend te vangen en daarnaast wordt jachtaktehouders toegestaan dieren te doden met het geweer waar vangen redelijkerwijs niet mogelijk is. Voor de levend gevangen dieren bekijkt de provincie de mogelijkheden om deze op te vangen tegen acceptabele kosten.

Vraag 12

Deelt u de mening dat het niet te rechtvaardigen is dat er wordt overgegaan op afschot zonder goed overleg met experts over diervriendelijke methoden, gezien de gereede twijfels over de effectiviteit van de maatregel en zonder dat bekend is om hoeveel wasberen het eigenlijk gaat? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 12

De provincie heeft op advies van de Faunabeheereenheid Limburg gekozen voor het tweesporenbeleid, zoals genoemd in het antwoord op vraag 11, omdat de verwachting is dat dit noodzakelijk is om de populatie volledig uit het gebied weg te kunnen halen. Daarbij ligt de nadruk op het vangen van de wasberen.

Vraag 13

Erkent u dat u verantwoordelijk bent voor het beleid om de internationale en Europese biodiversiteitsdoelen te halen?

Antwoord 13

Dit erken ik en daarom onderschrijf ik ook deze inzet van provincie Limburg om deze soort, waarvan op Europees niveau is vastgesteld dat deze een bedreiging vormt voor de biodiversiteit, uit de Limburgse natuur weg te halen.

Vraag 14

Erkent u dat de afname van de biodiversiteit bij de bron aangepakt moet worden, zoals de extreem vervuilende landbouw en de versnippering van het natuuroppervlak?

⁹ Alterra, Wasberen in Nederland, 2008. In opdracht van het Ministerie van LNV.
<https://www.wur.nl/nl/Publicatie-details.htm?publicationId=publication-way-333638323633>

Antwoord 14

In de overwegingen bij de Europese Verordening worden invasieve uitheemse soorten genoemd als een van de voornaamste bedreigingen voor de biodiversiteit en aanverwante ecosysteemdiensten. Door de wasbeer uit Limburg weg te halen wordt voorkomen dat deze soort de biodiversiteit aantast. Andere maatregelen die afname van de biodiversiteit tegengaan zullen ook nodig blijven.

Vraag 15

Erkent u dat het uitroeien van weerloze dieren onder het mom van de biodiversiteitsdoelen een schijnoplossing is?

Antwoord 15

Nee.

Vraag 16

Erkent u dat het uw verantwoordelijkheid is om zicht te houden op en richting te geven aan de invulling van de EU-verordening aangaande invasieve exoten?

Antwoord 16

Dit is een gezamenlijke opgave van Rijk en provincies. Meerdere partijen zijn aan zet. Met de decentralisatie van het natuurbeleid, waaronder het soortenbeleid, zijn de beheers- en uitroeiingsmaatregelen van een groot aantal invasieve uitheemse soorten aan de provincies overgedragen. Met wijziging van de regeling natuurbescherming van 22 februari 2018 (kenmerk WJZ/17141167) is de wasbeer aangewezen als door de provincies te bestrijden invasieve uitheemse soort.

Vraag 17

Ziet u vanuit die verantwoordelijkheid aanleiding om de provincie Limburg aan te spreken op hun invulling ervan? Zo ja, kunt u dat toelichten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 17

De provincie Limburg maakt eigen keuzes in de wijze waarop invasieve uitheemse soorten worden bestreden. Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit staat hierover in contact met de provincie Limburg en sluit zich aan bij deze aanpak.